

УДК 352.07:796.011.3

Петренко А.В.¹, Мирошніченко В.О.²

¹ студ. гр., ФКС 2 курс 1 група, Національний університет біоресурсів і природокористування України

² наук. керівник – Ph.D., доц., Національний університет біоресурсів і природокористування України

КОНЦЕПЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ, ЇЇ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

У Європі впровадження освітніх стандартів стало новим етапом у розвитку шкільного фізичного виховання. У 2018 році представники європейських країн за участі Європейської асоціації фізичного виховання розробили Європейські рамки якісного фізичного виховання (EFQPE), що впроваджують стандартизований підхід до фізичного виховання учнів. У цих рамках визначено критерії для оцінки компетентностей школярів у сферах рухової активності, соціальної взаємодії та участі у фізичних вправах за результатами вивчення дисципліни «Фізичне виховання». Рекомендовані стандарти поступово реалізуються в європейських країнах, демонструючи початок застосування стандартизованого підходу до фізичного виховання різних груп населення та розвитку спорту. Досить перспективним є використання міжнародних стандартів якості у фізичному вихованні та спорті для територіальних громад [1].

В Україні існує державна політика щодо фізичної культури та спорту, яка передбачає фінансування з державного бюджету. Відповідно до законодавства, фізична культура і спорт є важливою складовою державної політики, що спрямована на зміцнення здоров'я та фізичний розвиток

громадян. Фінансування цієї сфери здійснюється на різних рівнях – від національного до місцевого.

Державне фінансування фізичної культури та спорту реалізується через спеціальні програми та проекти, що фінансуються з бюджетів на різних рівнях (загальнодержавному, регіональному та місцевому). На національному рівні діє Державна цільова програма розвитку фізичної культури та спорту, яка передбачає виділення коштів на підтримку спортивних об'єктів, проведення спортивних заходів, розвиток фізкультурно-оздоровчих установ, підтримку масового спорту, фізичного виховання дітей і молоді. Державний бюджет також включає витрати на розвиток спорту та фізичного виховання, зокрема на проведення спортивних заходів, будівництво та ремонт спортивних споруд, стипендії для спортсменів і тренерів, а також підтримку спортивних федерацій та об'єднань.

Місцеві органи влади також забезпечують фінансування фізичної культури та спорту на рівні територіальних громад. Міські та обласні бюджети можуть виділяти кошти на будівництво і ремонт спортивних об'єктів, організацію місцевих спортивних заходів та підтримку місцевих спортивних об'єднань [2].

Стан фізичної культури і спорту в кожній ОТГ значно відрізняється і варіюється між двома умовними крайнощами. З одного боку, у деяких громадах фізичне виховання дітей та молоді обмежується лише нормативно забезпеченими заняттями в дошкільних і шкільних закладах освіти. З іншого боку (що менш поширене), окрім фізичного виховання в освітніх закладах, створено умови для залучення різних верств населення до «Спорту для всіх», налагоджено організаційну підтримку, а також систематичну підготовку талановитої молоді як потенційного спортивного резерву. Відповідно, кожна громада повинна мати свій власний план розвитку фізичної культури і спорту, який можна класифікувати за рівнями – середній, високий і дуже високий – залежно від ступеня функціонування і розвитку цієї сфери [3].

Міністерство цифрової трансформації України запланувало реалізацію трьох проєктів у сфері фізичної культури та спорту, розроблених згідно зі Стратегією розвитку фізичної культури та спорту до 2028 року. Ось короткий опис цих проєктів:

е-Стадіон – цифрова трансформація спортивної інфраструктури – проєкт передбачає створення реєстру цифрових паспортів спортивних споруд і впровадження прозорого механізму онлайн-бронювання та оренди цих об'єктів.

е-Спорт – цифрова трансформація фізичної культури та масового спорту – проєкт спрямований на автоматизацію процесів фінансування фізкультурно-спортивних послуг, а також на створення онлайн-платформи

для фахівців з фізичної культури, спорту і прихильників активного способу життя.

е-Чемпіон – цифрова трансформація спорту вищих досягнень – проєкт передбачає впровадження електронного єдиного календаря фізкультурно-спортивних заходів, створення реєстру спортивних організацій, автоматизацію впровадження спортивної медицини та контролю за дотриманням антидопінгових правил [4].

Одним із ключових підпроєктів у цьому напрямі є розробка та впровадження електронного паспорту спортсмена. Це електронна система обліку спортсменів, тренерів, суддів та фахівців, яка також зберігає інформацію про їхню взаємодію між собою та з іншими учасниками галузі, включаючи фіксацію участі в спортивних заходах і досягнуті результати. Електронний паспорт спортсмена слугує для збору та систематизації різної інформації, необхідної для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень у сфері спорту вищих досягнень. Впровадження цієї системи в Україні стало необхідним через відсутність прозорого механізму вимірювання кількісних і якісних показників у галузі фізичної культури та спорту, особливо в спорті вищих досягнень, проблеми з преміюванням спортсменів і тренерів, а також неефективне використання державних і місцевих коштів [5].

Отож, концепція фізичного виховання в територіальних громадах є важливим напрямом розвитку здорового способу життя та фізичної активності населення. Основними завданнями цієї концепції є забезпечення доступу до фізичної культури для всіх вікових груп, розвиток спортивної інфраструктури та створення умов для участі громади в спортивних заходах. Функції концепції включають організацію спортивних програм, навчання тренерів і фахівців, а також залучення громадськості до активного відпочинку та змагань. Реалізація цих завдань сприятиме зміцненню здоров'я населення, формуванню культури фізичної активності та підвищенню соціальної згуртованості в громадах. Таким чином, концепція фізичного виховання є важливим інструментом для покращення якості життя в територіальних громадах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Цюсь А. Відновлення сфери фізичної культури і спорту сільських територіальних громад на основі використання стандартів управління якістю послуг. Спортивний вісник Придніпров'я. 2023. № 1 С. 168.
2. Негрій А., Шевченко О. Державне фінансування у сфері фізичного виховання та спорту. Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді. 2023. С. 343
3. Приходько В. Розвиток спорту в умовах об'єднаних територіальних громад: монографія. Дніпро: Інновація, 2020. 43 с.

4. Проекти цифрової трансформації. Дія. Державні послуги онлайн: веб-сайт. URL: <https://plan2.dii.gov.ua/projects>.

5. Хім'як І., Архіпова Є. Цифрові трансформації публічного управління у сфері фізичного виховання та спорту. Сучасні проблеми управління. 2021. URL: <https://supproc.fsp.kpi.ua/article/view/249127/246384>